

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
019/16	Nærings- og naturforvaltningskomite	26.04.2016
024/16	Nærings- og naturforvaltningskomite	11.05.2016
026/16	Formannskapet	12.05.2016

Jfr. delegasjonsreglement for Grane kommune, vedtatt i kommunestyret 19.05.10 pkt. 1.9 d

Detaljreguleringsplan Laksfors masseuttak

Vedlegg

- Plankart
- Reguleringsbestemmelser
- Planbeskrivelse
- Fylkesmannens brev av 20.04.2016
- Konsekvensutredninger
- Utdrag fra konsekvensutredningene
- ROS

Sammendrag:

I oppdrag fra Svevia har Norconsult utarbeidet en detaljreguleringsplan for Laksfors masseuttak.

Uttaksområdet for masser ligger i et R11 område i kommuneplanens arealdel og er satt av til råstoffutvinning. Området er på Laksfors, på oversiden av E6 og ligger rett øst for E6 og sørøst for Laksforsen med Laksfors turistcafe. Området tilhører gnr/bnr. 38/2, Laksfors Øvre. R11 er i dag drift med uttak av løsmasser/grus. Grunneier har et ønske om å igangsette drift i samarbeid med Svevia.

Kommuneplanens arealdel, vedtatt i kommunestyret 2013:

R 11= avklart masseuttak
R 10 er
Skravert hvitt = reg.plan Laksfors
turistcafe
LNFR 3=

I R 11 er det krav til
deltaljplan(reguleringsplan) og
driftsplan.

Eiendommens størrelse er på 2949,8 dekar. Store deler av eiendommen er av skogsklasse middels bonitet og lav bonitet, samt uproduktiv skog.

Det er i forbindelse med veivedlikehold og ny veibygging som bygging av ny E6 gjennom kommunen at det blant annet er behov for masser. Videre er det behov for masser i en rekke utbyggingsprosjekt i Mosjøen og andre steder i distriktet. Laksfors masseuttak med tilhørende anlegg vil bli planlagt for å kunne ta i mot masser fra om- og utbygging av de store veiprojektene, og benytte disse massene som innblanding i veigrus og annen produksjon, samt fylling og revegetering.

Detaljreguleringsplanen ble sendt til offentlig ettersyn den 27.08-15 med svarfrist innen 9. oktober 2015. I etterkant av planens høringsperiode manglet konsekvensutredningen for reindrift i høringsdokumentene. Dette ble rettet opp på ved å gi samtlige høringsparter ny høringsfrist på saksdokumentet. Det kom 1 innsigelse fra Fylkesmannen.

Innsigelsen fra Fylkesmannen gjaldt i hovedsak trekk- og flyttlei for reindrift.

”Enhver utvidelse av massetaket østover vil ytterligere innsnevre flyttleia og medføre negative konsekvenser for reindriften. Fylkesmannen mener imidlertid at med tilstrekkelig avbøtende tiltak, som gjerder og avtaler om stenging av drift under flytting, kan en mindre utvidelse østover gjennomføres. Men, dersom massetaket utvides slik som foreslått, vil det innebære en stenging av flyttleia.”

Det er også inngått avtale mellom Svevia, reindriftsaktør Torstein Appfjell (Jillen-Njaarke reinbeitedistrikt) og grunneier Jan Johansen. Kravet fra reinbeitedistriktet er at det skal settes av tilstrekkelig med plass både ovenfor og nedenfor regulert område for flytting av rein. Reindriften skal delta under detaljplanleggingen med tanke på gjerder og evt. andre tiltak som kan være til hinder for reindriften. Det forpliktes også å se på evt. andre avbøtende tiltak med tanke på reindrift, dette er for å sikre fremtidig mulighet til å drive reinen forbi regulert område.

Fylkesmannen har kommet med flg. anbefalinger:

- Areal for massetak reduseres i vest slik at dagens massetak ikke utvides vestover
- Hensynssone reindrift legges inn mellom E6 og formål massetak. Til hensynssonen må det utformes bestemmelse/r.
- Areal for massetak reduseres i øst for å opprettholde mulighet til å flytte med rein øst for massetak. Også her bør det legges inn hensynssone – reindrift.
- Driftsstans ved flytting av rein og retningslinjer for inngjerding må beskrives i retningslinjer.
- Adkomstvei legges inn i plankart, og veien tilrettelegges slik at den enkelt lar seg krysse med rein.

Den 18.04-15 hadde Svevia, Norconsult, Fylkesmannen og Grane kommune et telefonmøte for å ha en gjennomgang av Fylkesmannens innsigelse. I etterkant av møte har Norconsult rettet opp i samtlige punkter i detaljreguleringsplanen, slik at Fylkesmannen har trukket sin innsigelse.

Merknadsbehandling av offentlig ettersyn av detaljplan:

Innsigelse	Kommentar
<u>Fylkesmannen i Nordland:</u> Fylkesmannen har kommet med sin nye vurdering som innebærer både endring av bestemmelsene § 2.8 om evaluering første 5 år, omformulering av §6.3 og endring i plankartet.	Tatt til følge. Plankartet og planbestemmelsene som nå legges fram, er iht. Fylkesmannes uttalelse.
Merknader	
<u>Statens vegvesen</u> Deres interesse er begrenset til avkjørsel på E6. De ber kommunen sett krav til at avkjørselen skal holdes i orden.	§ 4 i bestemmelsene ivaretar avkjørselstekniske forhold. Administrasjon har satt inn nytt pkt 4.3 vedr dette. Merknad tatt til følge.
<u>Sametinget/kulturminner</u> Kan ikke se at tiltaket kommer i konflikt med kjente samiske kulturminner, men minner om lovpålagt akksomhet og varsling dersom man støter på kulturminner i markarbeidet.	Lovens formål kan med fordel tas inn som del av bedriftens miljøoppfølgingsplan.

Vurdering:

Området som nå reguleres var planavklart gjennom kommunestyrevedtak i 2013, slik:

Grane kommune tar ikke innsigelse for masseuttak på Laksfors, R 11 til følge. R 11 opprettholdes som område som kan reguleres til masseuttak. Øvrig del av planen vedtas med umiddelbar virkning.

Konflikt vedr område R 11 søkes løst via mekling via Fylkesmannen i Nordland.

I rådmannens vurdering er dette vektlagt. Rådmann ser svært positivt på at utbyggers konsulent og Reindriftsadministrasjon/Fylkesmannen i Nordland er kommet til enighet om justering av plankart og bestemmelser, slik det er ønsket både i kommunestyrets vedtak og i utarbeidelsen av reguleringsplanens dokumenter, hvor Reindriftsforvaltningen i Nordland uttalte slik:

ved det planlagte masseuttaket, er det kjent fra reindriftsforvaltningens side at det befinner seg viktige beiteområder som strekker seg ned til E6. Et stort inngrep vil få følger både ved tap av areal direkte til masseuttaket, og ved at rein på beite vil unngå et større areal rundt det aktuelle masseuttaket. Dette bør utredes i konsekvensutredningen.

En befaring med reinbeitedistriktet er å anbefale for å oppklare spørsmål rundet dette i forkant av konsekvensutredningen.

Andre forhold som kan vurderes, selv om området allerede er vurdert i kommuneplanens arealdel, er detaljene i utformingen av plankartet og planbestemmelsene og :

- hvordan en landskapsendring kan påvirke det som er bygget opp av turistnæring rundt Laksfors
- forringelse av den ungsbogen som det er brukt ressurser på å plante i området.

Rådmann har ikke vurdert verdien av fremtidig skog opp mot verdien av masser. For hva gjelder skogsmark, vil området etter ferdig uttak, kunne beplantes og på nytt ble LNFR område. Slik etterbruk er viktig å få med i bestemmelsene, slik at området ikke fremstår som et unødvendig sår i landskapet. Det er påkrevd å utarbeide driftsplan og miljøoppfølgingsplan, i planen må det settes krav til en fornuftig revegetering sett fra turist/veifarenes ståsted og drivers ståsted.

Planområdet ligger i et område som trolig er den største turistattraksjonen i hele kommunen, ved Laksforsen fossefall. Konsekvensutredningen sier følgende om dette:

5.2.3 **Laksforsen turistkafe.**

Laksforsen turistkafe AS startet driften i 1992. Stedet har ca 80.000 bøkende pr år og er derved en av de større destinasjonene for turistnæringen i regionen. Turistcafeen ligger på vestsiden av E6 og ca 3 km nord for planområdet for nytt stein- og masseuttak ved Laksforsen.

Figur 3: Uttaksområde sett fra nordvest, fra Granåsen.

Bildet ovenfor er tatt slik at vi ser både Laksfors og masseuttaket som er markert med blå ring.

Fossen ligger ved E6 noe som gjør den mye besøkt. Der er det også en turistcafé og ikke langt unna er det en velbesøkt stoppe/rasteplass. Av landskapsmessig verdi er det ingen tvil at området er et helhetsviktig bilde av naturen rundt Laksforsen. Selv om masseuttaket vil være skjernet så mye som mulig, vil det synes godt i terrenget. Men kommunen ser også positivt på at etter endt drift vil området bli tilbakeført til LNRF-område med hovedvekt på skogbruk, og vil da bli en naturlig del av landskapet.

Da planen ble lagt ut til offentlig ettersyn, ble det opplyst av tiltakshaver at tiltaket med masseuttaket vil trolig komme samfunnet til nytte. Sett i perspektiv knyttet opp mot konsekvenser tiltaket vil ha for landskapsform, natur og miljø, vil landskapet bli betydelig endret. Slik administrasjonen drøfter dette kan man både få ut viktige ressurser knyttet til masseuttaket og som imøtekommer kommunens næringsplan 2014-2017 (vedtatt den 04.02.13) der et av hovedsatsningsområdene er næringsutvikling.

Samtidig som at når drifta er over, vil naturen bli tilbakeført henholdsvis slik den var. Dette vil ta sin tid, og landskapsformen vil komme til å være endret.

Konklusjon:

Rådmannen konkluderer med at planen er omarbeidet for å imøtekomme fylkesmannens innsigelse, planavklaring var gjort allerede i 2013, forslaget som nå foreligger kan godkjennes.

I årene som kommer vil utbyggingen av E6 Helgeland foregå. Planområdet ligger sentralt til nærheten av E6 utbyggingen og med utkjøring direkte ut på E6.

Etappevis revegetering er nødvendig for å avbøte på den estetiske forringelse av omgivelsen som kan oppleves sett fra turistperspektiv. Planbestemmelsene pkt om Miljøoppfølgingsplan, må ivareta dette.

Rådmannens innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12 vedtas detaljreguleringsplanen for Laksfors masseuttak Jfr. plan- og bygningslov av 2008.

PlanID 2015002

Planen består av:

Plankart datert 17.07.2015

Planbestemmelse datert 17.07.2015

Planbeskrivelse datert: 17.07.2015

26.04.2016 Nærings- og naturforvaltningskomite

Behandling:

Med bakgrunn i dokumentporteføljen, er det altfor kort tid å sette seg inn i sakens faktiske forhold og konsekvenser, utsettes realitetsbehandling av sak 019/16 til 11/5-16 når NNF-komiteen har neste møte.

Enstemmig vedtatt.

NNF-019/16 Innstilling:

Med bakgrunn i dokumentporteføljen, er det altfor kort tid å sette seg inn i sakens faktiske forhold og konsekvenser, utsettes realitetsbehandling av sak 019/16 til 11/5-16 når NNF-komiteen har neste møte.

11.05.2016 Nærings- og naturforvaltningskomite

Behandling:

Raymond Fagerli forespurte om si habilitet. Dette pga. at han er oppvokst på Fellingfors og har et nært forhold til Erik Paulsen som er eier av et massetak på Fellingfors, som kan bli et konkurrerende massetak til Laksfors massetak. Han ble erklært habil.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

NNF-024/16 Innstilling:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12 vedtas detaljreguleringsplanen for Laksfors masseuttak Jfr. plan- og bygningslov av 2008.

PlanID 2015002

Planen består av:

Plankart datert 17.07.2015

Planbestemmelse datert 17.07.2015

Planbeskrivelse datert: 17.07.2015

12.05.2016 Formannskapet

Behandling:

Formannskapet vedtok saken på delegert myndighet og jfr Kommunelovens § 13 ,
hasteparagrafen.

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS-026/16 Vedtak:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12 vedtas detaljreguleringsplanen for Laksfors masseuttak Jfr. plan- og bygningslov av 2008.

PlanID 2015002

Planen består av:

Plankart datert 17.07.2015

Planbestemmelse datert 17.07.2015

Planbeskrivelse datert: 17.07.2015

Vedlegg

Fra konsekvensutredningene:

Det foreligger flere delutredninger utarbeidet av Norconsult. Her følger konklusjoner fra hver delutredning.

Luftforurensning

Konsekvensen for områdets lokale luftkvalitet vurderes til **liten negativ konsekvens**.

Etablering og drift av massetak og asfaltverk er regulert i forurensingsforskriftens kapittel 30 og 24. Det forutsettes at både massetaket og asfaltverket etableres og driftes etter bestemmelsene i forurensingsforskriften. Da vil den forventede økte luftforurensningen til omgivelsene, sammenlignet med 0-alternativet, kunne minimeres til tross for økt driftsomfang.

Det forutsettes at terreng- og vegetasjonsskjermingen mot omgivelsene beholdes samt aktivt bruk av utslippsreducerende tiltak slik at alle lovpålagte krav til luftkvalitet hos nærmeste eller mest berørte nabo overholdes.

Utvidelsen av massetaket og etablering av asfaltverk forventes altså ikke å medføre omfattende negative virkninger på naboene dersom avbøtende tiltak som vanning, vegetasjonsskjerming og rensing av utslipp fra asfaltverket iverksettes.

Landskap/Visuell konsekvens

Visuell influens

Eksisterende grustak ligger godt skjult i landskapet, hvor terrengformasjoner og tett granskog skjermer mot vesentlig innsyn. Det nye tiltaket vil også være godt skjermet.

Verdi, omfang og konsekvens

I dette tilfellet sammenlignes et område berørt av eksisterende grustak og slamlagune i ikke tilbakeført tilstand, med et større inngrep i samme område men da i ferdig tilbakeført tilstand. Dette gjør at tiltaket kommer mer positivt ut vedr. omfang og konsekvens, enn om dagens situasjon også hadde vært beskrevet med istandsetting og revegetering.

Delområde A; Områdets verdi vedrørende landskapsbildet er liten, dette sammen med at omfanget er vurdert til å være middels positivt, gir for delområde A **liten positiv konsekvens**.

Delområde B; Områdets verdi vedrørende landskapsbildet er middels, dette sammen med at omfanget er vurdert til å være liten negativ, gir for delområde B **liten negativ konsekvens**.

Støy

Sammenlignet med 0-alternativet vil utbyggingsalternativet øke driftsomfanget og antall transporter til og fra anlegget. I tillegg vil det bli etablert et asfaltverk på planområdet. Et slikt anlegg er ikke på området i dag og vil bidra til økt luftforurensning i området og også være en mulig kilde til luktutslipp.

Konsekvensen for områdets lokale støybelastning vurderes til **liten negativ konsekvens**.

Konkurrans / NÆRINGS LIV

steinmasser til videre bearbeiding til grus og pukk.

Konklusjoner:

- Grus- og pukkforekomsten ved Laksfors har en stipulert verdi (FOB – opplastet på bil) beregnet til 193,6 mill kr.
- Transport fra denne forekomsten til prosjektet Ev6 Brattåsen – Lien (beregnet til ett punkt i Trofors) har en kostnad stipulert til kr 6,041 mill kr.
- Grus og pukk er lavprisprodukter som er konkurransedyktige ut fra ønsket kvalitet, store volum og begrenset transportlengde.
- Den lokale verdiskaping av denne grus- og masseforekomsten vil avhenge av;
  - Leveranser til større prosjekter i nærheten
  - Ringvirkninger i forhold til eksisterende næringsvirksomhet (ansatte og kunder kjøper mat / tjenester på turistcafeen mv.)
- Massetaket vil ha en positiv effekt på næringsutvikling lokalt i de årene som massetaket vil være i drift.
- På grunn av transportlengder til alternative massetak i regionen, vil massetaket i Laksfors ha en begrenset konkurranseeffekt overfor andre massetak.

Reindrift

”7.1 TILTAKSOMRÅDET. KONSEKVENNS MED AVBØTENDE TILTAK

I tiltaksområdet vurderes konsekvensene for reindrift til liten negativ konsekvens (-) dersom avbøtende tiltak iverksettes. Dette er vist i figur 23 under. Dersom avbøtende tiltak ikke iverksettes, vurderes konsekvens til middels /stor negativ konsekvens (--/---).

7.2 INFLUENSOMRÅDET. KONSEKVENNS MED AVBØTENDE TILTAK

I influensområdet vurderes konsekvensene for reindrift til liten negativ (-) dersom avbøtende tiltak iverksettes. Dette er vist i figur 24 under. Dersom avbøtende tiltak ikke iverksettes, vurderes konsekvens til middels negativ konsekvens (--).”

Turisme

"Vefsna og Laksforsen er viktige naturbaserte reisemål, mens Laksforsen Turistcafe i tillegg er et veibasert reisemål. Tiltaket vil virke negativt i forhold til innsyn, støy og støv. Tiltaket vil virke positivt i forhold til en betydelig heving av veistandarden på Ev6 gjennom området.

Ut fra valgt metode vurderes konsekvens av tiltaket til **liten negativ / ubetydelig** etter avbøtende tiltak."

"Konsekvens av tiltaket vurderes ved å sammenholde områdets verdi og tiltakets omfang med avbøtende tiltak. Vi viser her til kap 4.3.4.

Verdi og omfang av selve tiltaksområdet er vurdert til liten/ingen verdi og ubetydelig omfang.

Konsekvens av tiltaket i tiltaksområdet vil derved være ubetydelig for fagtema turisme."

Naturmiljø

" Naturtyper og vegetasjon

Ved uttak av stein og grus fra tiltaksområdet vil det opprinnelige vegetasjonsdekket bli fjernet i sin helhet, noe som gir stort negativt omfang. Verdien på vegetasjonen i området er satt til middels, på grunn av forekomst av gammel skog og potensial for forekomst av truede arter. Dette gjør at tiltaket vurderes å gi **middels negativ konsekvens** for temaet.

Fugl og pattedyr

Det er ikke registrert viktige funksjonsområder for fugl og pattedyr i området. Ingen truede arter er heller registrert her, med unntak av gaupe og jerv, som streifer over svært store områder.

Utvidelse av masseuttak i området vurderes å gi lite negativ omgang og **liten negativ konsekvens** for fugl og pattedyr i området.

Fisk og ferskvannsbiologi

Virksomheten i tiltaksområdet vil inkludere fjerning av toppmasser, sprengning, knusing, sortering, vasking av materiale, lagring og innblanding av salt i strøsand, asfaltproduksjon, betongproduksjon og mellomlagring av ulike produkter.

Disse prosessene kan forringe vannforekomstene i tilknytning til planområdet samt gi negative effekter i hovedvassdraget Vefsna. Finkornete partikler fra knusing og sprengning, sprengstoffrester, salt samt eventuell forurensning fra oljekilder og betong vil kunne medføre svært negative konsekvenser for fisk og ferskvannsbiologi også i hovedvassdraget, noe som ikke er forenelig med Vefsnas status som nasjonalt laksevassdrag.

Med avbøtende tiltak for å hindre forurensning av Vefsnas små sidevassdrag i området, jf. kapp. 6, vurderes omfanget av tiltaket på fisk og ferskvannsbiologi som lite negativt, noe som gir **liten negativ konsekvens** for temaet."